

A close-up of a woman's face wearing a blue niqab, with only her eyes visible. The background is a night view of a city with illuminated minarets and buildings under a starry sky.

JEAN SASSON

Bestsellerauteur van o.a.

Sultana en Voor de liefde van mijn zoon

Sultana's tranen

Triomf en verdriet:

het echte leven van vrouwen in Saudi-Arabië

Over het boek

Jean Sassons boek *Sultana* was al snel na verschijnen een internationale bestseller. Het verscheen in 43 landen en stond wekenlang op *The New York Times*-bestsellerlijst. In dit langverwachte, fascinerende nieuwe boek keren Sasson en prinses Sultana terug om ons te vertellen over het echte leven van vrouwen in Saudi-Arabië.

Er is de afgelopen jaren zonder twijfel grote vooruitgang geboekt: door meer aandacht voor onderwijs en door toegang tot de arbeidsmarkt én internet verleggen Saudische vrouwen steeds meer grenzen. Toch gaat voor velen de strijd voor de meest elementaire mensenrechten nog elke dag door, ook voor prinses Sultana, haar dochter en vele andere vrouwen. *Sultana's tranen* bevat persoonlijke, hartverscheurende verhalen van triomf en verdriet: dit boek onthult wat het vandaag de dag betekent om vrouw te zijn in Saudi-Arabië.

Prinses Sultana (pseudoniem) is prinses in het Huis Al-Saud in het koninkrijk Saudi-Arabië.

De pers over het boek

‘De opzienbarende waarheid achter de gesluierde levens... moedig en levendig.’- Sunday Express

‘Dit boek heeft vaart. Voor iedereen die belangstelling heeft voor de positie van de vrouw in de islamitische samenleving.’- NBD/Biblion over *Sultana*

Over de auteur

Jean Sasson schrijft vol betrokkenheid en passie over het leven van vrouwen in de moslimwereld. Ze is de auteur van wereldwijde bestsellers als *Sultana*, *Mayada* en *Liefde in een verscheurd land*. Ze is een veelgevraagd spreker over de cultuur, politiek en vrouwenrechten in het Midden-Oosten.

Van dezelfde auteur
Sultana
Sultana's dochters
Sultana's droom
Mayada
Kinderen van het beloofde land
Liefde in een verscheurd land
Mijn leven met Osama

Bezoek www.levboeken.nl voor informatie over al onze boeken. Volg @Levboeken op Twitter en bezoek onze Facebook-pagina: www.facebook.com/Levboeken.

Jean Sasson

Sultana's tranen

Oorspronkelijke titel

Princess: More Tears to Cry

© 2014 by Jean Sasson

First published as Princess: More Tears to Cry by Transworld Publishers

Vertaling

Bonella van Beusekom en TOTA/Erica van Rijsewijk

Omslagbeeld

Mohamad Itani / Trevillion Images

Omslagontwerp

DPS Design & Pre Press Services, Amsterdam

© 2014 A.W. Bruna Uitgevers B.V., Amsterdam

ISBN 978 94 005 0512 4

NUR 302

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Dit boek is opgedragen aan Amal,
een meisje dat alleen angst en verschrikking heeft gekend,
door haar wrede Saudische vader, die zijn vijfjarige
dochtertje verkrachtte waardoor het overleed.
Maar het schokkendst aan het verhaal is dat Amals vader
verkondigde dat hij een geestelijke was.

Moge God een dergelijke gruwelijke dood
van welk jong meisje ook verhoeden.

Inhoud

Herinneringen van Jean Sasson	11
Inleiding door prinses Sultana al-Saud	21
Lijst van personen	33
1 Mijn dochters	37
2 Het feest	57
3 Mijn vader	73
4 Inderdaad, vrouwen kunnen ook de baas zijn	93
5 Dr. Mina: de rijkdom van een opleiding	111
6 Nadia: wat is vrijheid waard?	137
7 Lessen van een wijs meisje	165
8 Je laten leiden door degenen die je helpt	201
9 Prinses Aisha	223
10 De oplossing van Fatima's probleem, en daarna kwam Noor	245
11 Faria en Shada	277
12 Sultana's tranen	305
Bijlagen	331

Alle verhalen in dit boek zijn echt.
Sommige zijn vrolijk en andere verdrietig,
maar ze zijn allemaal waargebeurd.
De namen van alle mensen over wie in dit boek is geschreven,
zijn veranderd om hen te beschermen
tegen hun familieleden of tegen mensen die er aanstoot aan
nemen dat hun verhalen algemeen bekend worden.

Jean Sasson en prinses Sultana al-Saud

SAUDI-ARABIË

Inleiding door prinses Sultana al-Saud

Ik ben een prinses die nooit koningin zal worden. Dat komt doordat in mijn land alleen de mannen en de wind helemaal vrij zijn. In de huidige situatie zal een vrouw nooit de hoogste positie in onze Saudische monarchie bekleden.

Er zijn meer dan twintig jaren verstreken sinds ik de duistere geheimen van mijn land onthulde in het boek *Sultana*. En nu ben ik er weer om je nog veel meer te vertellen. Wie al wat over mijn leven heeft gelezen, wordt door dit boek op de hoogte gebracht van hoe het nu is. Maar wie de eerste drie delen niet heeft gelezen zal ik een korte inleiding op mijn verhaal geven en wat informatie over het lot van vrouwen die in dit land geboren worden.

Ik zal je vertellen hoe het leven is voor veel vrouwen in Saudi-Arabië, in het jaar 2014 van de Gregoriaanse tijdrekening en in 1435 AH (anno hegirae), volgens de islamitische tijdrekening.

Mannen mogen vier vrouwen hebben en een onbeperkt aantal bijvrouwen. Mijn moeder was de eerste vrouw van mijn vader, maar ze schonk het leven aan slechts één zoon, en daaraan worden de status van de vrouw en het respect dat ze krijgt in dit land afgemeten. Mijn vader trouwde algauw met andere vrouwen, wat een permanente kwelling voor mijn moeder was.

Ik ben de jongste van de elf kinderen van mijn moeder – een zoon en tien dochters. En ook al ben ik een prinses van koninklijken bloede en kreeg ik herhaaldelijk te horen dat ik een gepri-vilegieerd kind was, zo heb ik dat niet ervaren. Zodra ik in staat

was helemaal te begrijpen hoe ons leven in elkaar zat, besepte ik dat mijn status eigenlijk heel laag was. Ik woonde dan wel in een luxueus paleis, omringd door schoonheid en rijkdom, maar al die koninklijke pracht en praal betekende weinig voor me, omdat ik een kind was dat niets liever wilde dan de liefde van mijn beide ouders. Want al hield mijn lieve moeder met heel haar hart van me, mijn vader hechtte geen waarde aan vrouwen; en al helemaal niet aan een meisje dat zo koppig en brutaal was als ik vanaf het moment dat ik mijn gedachten onder woorden kon brengen. Toch wist ik dat mijn vader veel liefde kon geven, hij gaf die in overvloed aan mijn broer Ali. Maar hoe ik ook verlangde naar de liefde van mijn vader, het lukte me niet die te krijgen.

Hoewel we vier paleizen hadden vol bedienden om al onze wensen te vervullen, was Ali nooit tevreden. Hij eiste dat iedereen die in het paleis woonde naar zijn pijpen danste, ook zijn moeder en zussen. Maar ik deed nooit wat mijn broer beval. Ik was de jongste van de dochters en klein voor mijn leeftijd. Als kleintje werd ik erg verwend door mijn negen zussen en mijn moeder, die me behandelde als een pop en me jurkjes aantrok met allerlei tierelantijnen. Ali was dus niet het enige verwend kind bij ons thuis. Omdat ik mezelf als gelijk beschouwde aan mijn broer plaagde ik hem elke dag opnieuw met speelse ongehoorzaamheid.

Maar op een dag kreeg ik door dat ik buiten de kring van vrouwen van ons gezin niet werd beschouwd als een kostbaar mens. Ik herinner het me als de dag van gisteren en het doet me nog pijn, al is het jaren geleden: het moment dat ik voor het eerst begreep dat mijn vader niet net zoveel van mij hield als van zijn zoon. Die akelige dag werd me duidelijk dat mijn broer de baas over mij zou zijn, in elk geval tot het moment waarop ik oud genoeg was om hem te slim af te zijn.

Het gebeurde omdat ik weigerde Ali mijn appel te geven. In plaats van voor hem te buigen, at ik mijn appel zo snel mogelijk op waarop mijn broer een woede-uitbarsting kreeg. Toen Ali weer kon praten riep hij Omar, onze Egyptische chauffeur, die

alleen verantwoording hoefde af te leggen aan onze vader. Ineens werd ik door de enorme handen van Omar in de lucht getild en meegenomen voor een confrontatie met mijn streng kijkende vader, die me een geërgerde blik toewierp. Ik, die maar een vrouw was, had het gewaagd een wens te weigeren die was geuit door mijn broer, een mannelijk kind dat geboren was om de lakens uit te delen. Ik moest het die dag flink bezuren dat ik mijn eigen appel had opgegeten. Mijn vader gaf me een klap in mijn gezicht en zei daarna tegen Omar dat Ali mijn meester was: ik moest hem al mijn speelgoed geven en Ali bepaalde wat ik wel of niet mocht doen, tot en met de plek waar ik mijn dagelijkse maaltijden mocht gebruiken. Mijn broer glom! En hij heeft me weken gekweld, tot zijn belangstelling weer uitging naar andere dingen.

Vanaf die dag waren Ali en ik gezworen vijanden.

Hoewel mijn broer van me kon winnen toen ik nog heel jong was, kwam ik er toen ik ouder werd achter dat Ali niet zo slim was als zijn kleine zusje, en overal in trapte. Ik streefde mijn broer al snel voorbij, iets wat nooit meer is veranderd. Zelfs nu nog komt het veelvuldig voor dat ik de neiging niet kan weerstaan om mijn broer in kleine dingen beet te nemen, idiote dingen waar mijn broer zich enorm voor schaamt, omdat hij geen gevoel voor humor heeft; als volwassen man is hij even arrogant en bazig als hij als kind al was.

Het verdrietigste moment van mijn leven was toen mijn moeder overleed, ze stierf veel te jong en liet haar jongste kind helemaal ontredderd zonder moeder achter. Mijn oudste zussen namen mij onder hun hoede, ze hadden mijn moeder op haar sterfbed allemaal beloofd voor de kleine Sultana te zullen zorgen. Mijn moeder maakte zich zorgen om mijn veiligheid, zei ze, want Saudi-Arabië was geen land dat welwillend reageerde op opstandige vrouwen.

Ze had daar gelijk in. Alles was voor vrouwen in die tijd enorm lastig. Hoewel de toevloed van olierijkdom zorgde voor modernisering in ons woestijnkoninkrijk, leefden we nog in de negende eeuw als het ging om vrijheden voor vrouwen. Vrou-

wen werden veel sociale en wettelijke beperkingen opgelegd. Veel vrouwen leefden nog in *purdah*, geïsoleerd in hun huizen. Iedere vrouw had een mannelijke voogd, een familielid wiens plicht het was het gedrag van die vrouw in alle levensomstandigheden te reguleren. Er gingen maar weinig meisjes naar school, en de meisjes die wel naar school gingen kwamen uitsluitend uit rijke gezinnen en mochten lang niet elke opleiding volgen. Alle meisjes gingen in de puberteit een hoofddoek dragen. Veel jonge meisjes trouwden dan zelfs al of kort daarna. Met een man met wie ze van hun familie moesten trouwen. De meeste meisjes werden uitgehuwelijkt aan een volle neef of een achterneef, een culturele traditie die veel genetische gezondheidsproblemen met zich meebrengt voor de kinderen die uit dergelijke verbintenissen geboren worden. Vrouwen mochten niet autorijden. Als meisjes hun diploma behaalden stond hun familie het hun niet toe te gaan werken, ook niet als er geschikte banen beschikbaar waren. Vrouwen werden weggehouden van alles in het normale leven. Mannen heersten door angst aan te jagen, maar waren ook bang voor wat er zou kunnen gebeuren als vrouwen ook maar een klein beetje lieten zien wie ze echt waren. Zware straffen waren gebruikelijk voor het meest onschuldige gedrag. Als een meisje met een jongen sprak zonder dat haar familie erbij was, kon ze dat met de dood bekopen. Ik heb persoonlijk ervaren hoe verschrikkelijk dat is toen een goede vriendin, die zo dapper was om vreemde mannen te ontmoeten, ter dood werd gebracht op bevel van haar vader. Ze werd verdrinken in het zwembad van haar familie, een favoriete methode in die tijd, toen vaders eigenzinnige dochters konden vermoorden. En iedereen feliciteerde hem ook nog met die gruweldaad. Een andere vriendin werd uitgehuwelijkt aan een oude man in een klein dorpje voor dezelfde daad van jeugdige rebellie.

Toen ik opgroeide en een puber werd waren echter de eerste tekenen zichtbaar van de veranderingen die eraan stonden te komen. Ik was de eerste in mijn familie die haar man voor het huwelijk mocht ontmoeten. We werden weliswaar nauwlettend in de gaten gehouden door de vrouwen van beide families, maar

de ontmoeting was een ongelooflijke overwinning. Misschien duidde dat al op positieve veranderingen, want in diezelfde periode werden er meer meisjes toegelaten op scholen, een verstandige beslissing die werd afgedwongen door de mannen van koninklijken bloede van mijn eigen familie. Het zal niemand verbazen dat de onderwijsbevorderingscampagne voor meisjes op fel verzet stuitte van veel mannen in het koninkrijk, en dat verzet werd geleid door geestelijken en religieus-radicalen. Geëist werd dat de vrouw qua rol in de middeleeuwen zou blijven. Ineens was het in de Saudische woestijn niet meer alleen heet door de zon maar ook door de verhitte discussies over het leven van vrouwen.

Ik ben blij dat ik dat vuurtje heb mogen aanwakkeren.

Onderwijs is de prikkel geworden waar vrouwen hun ambities aan ophangen. Onderwijs zorgt voor nieuwe ideeën, die het denken van vrouwen stimuleren. Het is me opgevallen dat als Saudische vrouwen beter opgeleid raken, ook de Saudische mannen redelijker worden omdat ze zien welke bijdrage opgeleide vrouwen aan het leven in ons land kunnen leveren, zowel privé als maatschappelijk. Onderwijs is goed voor ons allemaal, want zodra vrouwen een stem hebben die gehoord kan worden door hun man, vechten ze dapper voor hun dochters. Hoewel de verandering zeer traag is geweest, is die nu ze eenmaal op gang is gekomen wel constant de goede kant op gegaan.

In die moeizame periode heb ik drie kinderen gekregen: een zoon en twee dochters. Na de geboorte van mijn dochters heb ik me zelfs nog sterker ingezet voor de humanitaire kwesties die invloed hebben op de kinderen van alle Saudische burgers. Ik ben ervan overtuigd dat als onze dochters ongelukkig zijn, ook onze zonen die wind van ongelukkig zijn door hun eigen leven voelen waaien. Nieuwe sociale en culturele verworvenheden voor vrouwen zijn even bevorderlijk voor de mannen van Saudi-Arabië.

Tweeëntwintig jaar geleden zette ik de gevaarlijke stap om samen te gaan werken met mijn Amerikaanse vriendin, de schrijfster Jean Sasson, om mijn verhaal en dat van andere vrou-

wen in mijn land te onthullen aan de wereld. Daarop volgden nog twee boeken. Het was voor het eerst dat een vrouw uit de koninklijke familie zich durfde uit te spreken en de wereld durfde te wijzen op het feit dat een prinses persoonlijke vrijheid wordt ontzegd. Het schrijven van die boeken was een dappere stap, die mijn leven en dat van vele andere vrouwen heeft veranderd. Mijn verhaal was in veel landen een bestseller en ik heb gehoord dat mijn geïnspireerde gevecht tegen discriminatie veel heeft betekend voor vrouwen van bijna elke nationaliteit en religie. Dat duizenden jonge vrouwen de strijd hebben opgepakt, geïnspireerd door mijn levensverhaal. Daar ben ik blij om, ook al heb ik flink moeten boeten voor mijn vrijmoedigheid. Mijn zussen waren verbijsterd, mijn man voelde zich beledigd en mijn vader en mijn broer waren woedend. Toch heb ik er geen spijt van, want ik laat me niet door dreigementen het zwijgen opleggen. Ik ben er trots op dat de drie boeken over mijn leven de positieve en negatieve kanten van mijn volk en mijn land, waar ik zielsveel van houd, laten zien.

Ik geloof in een open dialoog en weet dat een land niet vooruit kan komen zonder onderwijs, zonder bewustwording en zonder dat al zijn burgers het recht hebben op een waardig bestaan. Maar terwijl ik deze woorden uitspreek moet ik een pijnlijke waarheid bekennen: hoewel er veranderingen zijn gekomen voor mijn volk en mijn land, staan we nog voor heel wat uitdagingen.

Op de vraag welke hervormingen er in Saudi-Arabië hebben plaatsgevonden sinds ik me als meisje vastberaden en dapper verzette tegen de onvoorwaardelijke bevoordeling van mannen en de onrechtvaardige behandeling van vrouwen, moet ik antwoorden dat dat gecompliceerd ligt.

Er is echte vooruitgang geboekt voor Saudische vrouwen, vooral op het gebied van onderwijs. De koninklijke ambassade van mijn familie in Washington D.C. erkent dat het onderwijsstelsel in Saudi-Arabië een verbazingwekkende verandering heeft ondergaan, waardoor er nu onderwijs beschikbaar is voor alle Saudi's die dat willen.

Daaruit blijkt dat de mannen van mijn familie onderwijs aan alle Saudische burgers tot hoofddoel hebben gemaakt. Niets heeft het aanzien van mijn land en van de mannen en vrouwen die daar tegenwoordig wonen meer veranderd dan toegang tot onderwijs. Net als andere leden van de koninklijke familie heb ik onderwijs tot mijn favoriete goede doel gemaakt, en ik heb veel geld uitgegeven aan onderwijs voor jonge meisjes in Saudi-Arabië en in andere moslimlanden. De enige inwoners van mijn land die geen onderwijs krijgen zijn de dochters van slecht geïnformeerde mensen. De overheid bemoeit zich er niet mee als een vader weigert zijn dochters naar school te sturen. Iets waarvan ik hoop dat dat de komende jaren gaat veranderen.

Naast onderwijs maken reizen en internet Saudi-Arabië tot een heel ander land dan het woestijnkoninkrijk van mijn jeugd. Veel inwoners van mijn land zijn financieel onafhankelijk. Doordat ze geld hebben kunnen ze over de hele wereld reizen. Reizen verruimt de geest en ze staan daardoor open voor andere werelden, waar vrouwen het recht hebben in vrijheid te leven. Toegang tot internet heeft het tempo van de veranderingen versneld. De meeste jonge Saudi's hebben computers, iPads en andere elektronische apparaten die de bewustwording bevorderen door toegang tot nieuws uit vele andere landen. Door onderwijs, reizen en toegang tot internet realiseert onze jeugd zich dat hun land en persoonlijke vrijheid in gevaar worden gebracht door mannen die willen dat vrouwen slaven blijven.

Ondanks die positieve punten moet ik tot mijn verdriet erkennen dat zelfs na jaren van hard werken om het leven van vrouwen in Saudi-Arabië te veranderen het resultaat grillig en onvoorspelbaar is. Wat betreft de rechten van vrouwen zijn er geen vaste regels. Alle besluiten met betrekking tot het gedrag van vrouwen zijn nog steeds in handen van de mannen die de baas zijn in een familie. Als die mannen onderwijs hebben genoten en redelijk zijn hebben hun vrouwen de kans op een gelukkig leven. Maar als die mannen onontwikkeld en wreed zijn, lijden de vrouwen door hun onwetendheid.

In mijn jeugd was het leven voor alle Saudische vrouwen

mensonwaardig. Nu ik volwassen ben hebben weliswaar sommige vrouwen profijt gehad van de veranderingen, maar is de kwaliteit van leven voor vrouwen nog steeds afhankelijk van mannen, en die mannen hebben de macht hun hun vrijheid te weigeren.

Zo ziet het leven van Saudische vrouwen er in de 21^e eeuw uit:

- Ik woon in een land waar ik een vrouw ken die met de beste cijfers van haar jaar is afgestudeerd en een gerespecteerd arts is.
- Ik woon in een land waar ik een kind ken van wie de moeder niet de voogdij kreeg na de scheiding, ook al was het kind nog maar een baby. Dit meisje werd wreed verkracht tot de dood erop volgde door haar vader, een islamitische geestelijke.
- Ik woon in een land waar ik een vrouw ken die succesvol haar eigen bedrijf runt en het haar mannelijke rivalen met soortgelijke bedrijven heel lastig maakt.
- Ik woon in een land waar een geestelijke heeft bepaald dat een meisje van tien dat elke dag seksueel wordt misbruikt door haar man van vijftig niet van hem mag scheiden. De geestelijken beslisten dat het onredelijk zou zijn om te verbieden dat meisjes zo jong mogen trouwen, omdat je niet alle jonge meisjes die kans mag ontnemen.
- Ik woon in een land waar de meeste meisjes een opleiding volgen en die meisjes nemen dat heel serieus.
- Ik woon in een land waar maar vijftien procent van de beroepsbevolking vrouw is omdat de meeste vaders en mannen nog steeds vinden dat de plek van de vrouw achter het aanrecht is, zelfs al is die vrouw hoogopgeleid en wil ze graag werken.
- Ik woon in een land waar vrouwen nog steeds niet mogen autorijden.
- Ik woon in een land waar geestelijken beslisten dat een vrouw voor straf zweepslagen moest krijgen omdat ze haar zontje met de auto naar school had durven brengen.

- Ik woon in een land waar vrouwen nog steeds toestemming van een mannelijke voogd nodig hebben om te werken en te reizen, waar opstandigheid een vrouw het leven kan kosten.
- Ik woon in een land waar sommige vrouwen de mannen die de baas over hen zijn het hoofd hebben geboden, terwijl die mannen er toch niet toe hebben opgeroepen die vrouwen te doden.
- Ik woon in een land waar de meeste vrouwen hun vader en moeder gehoorzamen als het gaat om de keuze van hun toekomstige man. Hoewel vrouwen het recht hebben om nee te zeggen, doen maar weinigen dat, omdat ze van mening zijn dat een dergelijke ongehoorzaamheid hun ouders te schande maakt.
- Ik woon in een land waar vrouwen carrière kunnen maken en waar veel vrouwen een gelukkig huwelijk hebben.
- Ik woon in een land waar veel vrouwen een ellendig bestaan leiden en opgesloten zitten in hun huis, niet in staat tot het nemen van de eenvoudigste persoonlijke beslissingen, bijvoorbeeld als het gaat om het recht om hun man te verlaten en de kinderen mee te nemen als ze ongelukkig zijn of worden mishandeld.
- Ik woon in een land waar het iedere man vrij staat om de vrouwen van zijn familie emotioneel te mishandelen, te slaan of zelfs te vermoorden, zonder dat hij daarvoor door de gemeenschap wordt veroordeeld of daar wettelijk voor wordt bestraft.
- Ik woon in een land waar de meeste mannen en vrouwen dergelijk gedrag afkeuren.
- Ik woon in een land dat geregeerd wordt door een koning die volwassen werd in een tijd dat er geen aandacht was voor de gevoelens en rechten van vrouwen, en toch heeft deze koning, koning Abdullah, de zaak van vrouwen tot hoogste prioriteit uitgeroepen.

Grotere hervormingen zijn noodzakelijk, want niets is voorspelbaar als het gaat om het leven van vrouwen in Saudi-Arabië. Nu

dringen we dus aan op veranderingen die garanties met zich meebrengen: wettelijk moet worden vastgelegd dat mannen geen vrouwen mogen mishandelen. We moeten aandringen op veranderingen die volwassen vrouwen het recht geven om hun eigen keuzes te maken.

Gelukkig sta ik niet langer alleen in mijn kruistocht om verandering tot stand te brengen in mijn land. Veel Saudische vrouwen dringen daarop aan. Leden van mijn familie kennen een aantal van die vrouwen. Ik denk dat de wereld hun bijzondere verhalen graag wil horen. Daarom treed ik opnieuw buiten mijn veiligheidszone om de wereld de waarheid over Saudi-Arabië te onthullen. Ik wil je alles vertellen wat er in mijn land gebeurt.

In dit boek ga ik in op veranderingen in mijn persoonlijke leven. Er valt veel te vertellen over mijn familieleden, het leven van mijn kinderen en kleinkinderen, en zussen, en neven en nichten. Door zijn irritante persoonlijkheid zijn er ook weer een aantal verrassende verhalen over mijn broer Ali. Mijn vader leeft nog steeds, maar tobt met zijn gezondheid. Jammer genoeg is hij nog steeds van mening dat mannen de baas moeten zijn en dat vrouwen zich gehoorzaam aan hen moeten onderwerpen.

Niets is echter belangrijker dan weten hoe het leven van dappere vrouwen eruit ziet. Ik denk dat lezers willen weten hoe het gaat met gewone Saudische vrouwen, met vrouwen die allerlei kansen niet hebben die je krijgt als je rijk bent. Die vrouwen worden geconfronteerd met veel problemen die vrouwen uit de koninklijke familie onbekend zijn en om die reden heb ik respect voor hen.

Ik heb uit vele vrouwen tien vrouwen uitgekozen met een verhaal dat verteld moet worden. De Saudische vrouwen die je in dit boek zult ontmoeten zijn echt; het zijn moedige vrouwen die baanbrekend werk verzetten, waardoor er voor iedereen in Saudi-Arabië een nieuwe wereld opengaat.

Hoewel de jaren van mijn leven te snel zijn voorbijgegaan, vordert de positieve verandering in het leven van de vrouwen van mijn land veel te langzaam. Maar ik ben God dankbaar dat ik de tijd heb mogen meemaken dat veel Saudische vrouwen de

kans hebben om hun dromen te realiseren. En ik ben Hem ook dankbaar dat ik in de unieke positie verkeer dat ik jou over die bijzondere vrouwen kan vertellen.

Ondertussen nemen de vrouwen van mijn land, of ze nu van koninklijken bloede zijn of niet, het op tegen tweeduizend jaar geschiedenis. Onze enige hoop is dat we dat samen doen. We vragen jou daarbij om hulp. Moge God jouw hand naar onze handen toe leiden. Als alle vrouwen met Gods zegen zich verenigen, heeft Saudi-Arabië op een dag misschien inderdaad een koningin.

*Met de beste wensen voor iedereen die zo met mij en de andere vrouwen in Saudi-Arabië meeleeft,
prinses Sultana al-Saud*

Ontdek de beste en mooiste nieuwe boeken met de gratis *Lees dit boek*-app

Wilt u als eerste de beste en mooiste nieuwe boeken ontdekken? Vaak nog voordat die boeken zijn verschenen en de pers erover heeft geschreven?

Download dan gratis de *Lees dit boek*-app voor Android-telefoons en -tablets, iPhone en iPad via www.leesditboek.nl.

Bezoek www.levboeken.nl voor informatie over al onze boeken en meld u aan voor de nieuwsbrief. Volg @Levboeken op Twitter en bezoek onze Facebook-pagina: www.facebook.com/Levboeken.